

บันทึก

เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๒ (กรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการควบคุมอาคารเกินกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่เกิดเพลิงไหม้ตามมาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๒)

กรมโยธาธิการ กระทรวงมหาดไทย ได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๔๑๓/๐๔๑๐๖ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งให้กรมโยธาธิการทราบ ว่า ในกรณีที่เกิดเพลิงไหม้ อันเข้าลักษณะเป็นเขตเพลิงไหม้ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๒ ถ้าเจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่ได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงเขตเพลิงไหม้ต่อคณะกรรมการควบคุมอาคารตามมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๒ คณะกรรมการควบคุมอาคารก็ไม่สามารถพิจารณาและเสนอความเห็นพร้อมทั้งข้อสังเกตต่อรัฐมนตรีได้นั้น คณะกรรมการควบคุมอาคารได้มีมติให้หารือคณะกรรมการกฤษฎีกาเพิ่มเติมว่า ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการกฤษฎีกาเพิ่มเติมว่า ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการควบคุมอาคารเกินกำหนดสิบห้าวัน นับแต่วันที่เกิดเหตุเพลิงไหม้ตามมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๒ คณะกรรมการควบคุมอาคารจะมีอำนาจพิจารณาและดำเนินการเสนอความเห็นพร้อมทั้งข้อสังเกตต่อรัฐมนตรีเพื่อสั่งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศให้ประชาชนในเขตเพลิงไหม้ทราบว่าจะมีการปรับปรุงหรือไม่ ได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวประกอบกับคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมโยธาธิการ) แล้ว มีความเห็นว่า เมื่อเกิดเพลิงไหม้ในบริเวณใดอันเข้าลักษณะเป็นเขตเพลิงไหม้และเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ประกาศแสดงเขตเพลิงไหม้ไว้ตามมาตรา ๕๖^๑ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๒ แล้ว มาตรา ๕๗^๒ ได้กำหนดการกระทำอันต้องห้ามมิให้ผู้ใดกระทำในเขตเพลิงไหม้

^๑ มาตรา ๕๖ เมื่อเกิดเพลิงไหม้ในบริเวณใดอันเข้าลักษณะเป็นเขตเพลิงไหม้ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศแสดงเขตเพลิงไหม้ไว้ ณ สำนักงานของราชการส่วนท้องถิ่นนั้นและบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ โดยมีแผนที่สังเขปแสดงแนวเขตเพลิงไหม้ พร้อมทั้งระบุให้ทราบถึงการกระทำอันต้องห้ามตามพระราชบัญญัตินี้

^๒ มาตรา ๕๗ ภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่เกิดเพลิงไหม้ ห้ามผู้ใดก่อสร้าง ดัดแปลง ซ่อมแซม รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารในเขตเพลิงไหม้ และให้ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ทำการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารในเขตดังกล่าวอยู่แล้วก่อนวันที่เกิดเพลิงไหม้ ระงับการกระทำตามที่ได้รับอนุญาตนั้นตามระยะเวลาดังกล่าวด้วย

ให้นำความในมาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒ มาใช้บังคับแก่การฝ่าฝืนบทบัญญัติ

ไว้เป็นเวลาสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่เกิดเพลิงไหม้ และมาตรา ๕๘ วรรคสอง^๓ ได้กำหนดให้ คณะกรรมการควบคุมอาคารพิจารณาความเห็นของเจ้าพนักงานท้องถิ่นและเสนอความเห็นพร้อมทั้งข้อสังเกตต่อรัฐมนตรี เพื่อสั่งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศให้ประชาชนในเขตเพลิงไหม้ ทราบว่าจะมีการปรับปรุงหรือไม่ โดยต้องประกาศภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่เกิดเพลิงไหม้ นอกจากนั้นในกรณีที่ไม่มีมีการประกาศปรับปรุงเขตเพลิงไหม้ภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่เกิดเพลิงไหม้ มาตรา ๕๙ วรรคหนึ่ง^๔ ได้กำหนดให้การห้ามตามมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่งเป็นอันยกเลิก ดังนั้น จึงเห็นได้ว่า กฎหมายมีเจตนารมณ์ที่จะถือเอาระยะเวลาสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่เกิดเพลิงไหม้เป็นสำคัญในการห้ามและการประกาศปรับปรุงเขตเพลิงไหม้ สำหรับระยะเวลาที่กำหนดให้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นพิจารณาและเสนอความเห็นว่าจะมีการปรับปรุงเขตเพลิงไหม้หรือไม่ ตามมาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง นั้น เป็นระยะเวลาที่กำหนดไว้สำหรับให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นปฏิบัติด้วยความรวดเร็ว และระยะเวลาดังกล่าวเป็นระยะเวลาที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องปฏิบัติเท่านั้น ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อบุคคลภายนอก ดังนั้น ถ้าเจ้าพนักงานท้องถิ่นเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการควบคุมอาคารเกินกำหนดสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่เกิดเพลิงไหม้ คณะกรรมการควบคุมอาคารก็ยังมีอำนาจที่จะพิจารณาและดำเนินการเสนอความเห็นพร้อมทั้งข้อสังเกตต่อรัฐมนตรีเพื่อสั่งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศให้ประชาชนในเขตเพลิงไหม้ ทราบว่าจะมีการปรับปรุงหรือไม่ แต่ทั้งนี้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องประกาศภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่เกิดเพลิงไหม้ตามมาตรา ๕๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒

(ลงชื่อ) อมร จันทรมบูรณ์

วรรคหนึ่งโดยอนุโลม

บทบัญญัติในวรรคหนึ่ง ไม่ใช่บังคับแก่

(๑) การก่อสร้างอาคารชั่วคราวเพื่อประโยชน์ในการบรรเทาทุกข์ซึ่งจัดทำหรือควบคุมโดยทางราชการ

(๒) การตัดแปลงหรือซ่อมแซมอาคารเพิงเท่าที่จำเป็นเพื่ออยู่อาศัยหรือใช้สอยชั่วคราว

^๓ มาตรา ๕๘ ให้พนักงานท้องถิ่นพิจารณาว่าสมควรจะมีการปรับปรุงเขตเพลิงไหม้หรือไม่ โดยคำนึงถึงประโยชน์ในการป้องกันอัคคีภัย การสาธารณสุข การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การผังเมือง การสถาปัตยกรรม และการอำนวยความสะดวกแก่การจราจร และให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเสนอความเห็นพร้อมด้วยแผนที่สังเขปแสดงแนวเขตเพลิงไหม้ต่อคณะกรรมการควบคุมอาคาร ในกรณีที่เขตเพลิงไหม้อยู่ในเขตอำนาจของเจ้าพนักงานท้องถิ่นมากกว่าหนึ่งท้องที่ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ร่วมกันพิจารณาและเสนอความเห็นทั้งนี้ภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่เกิดเพลิงไหม้

เมื่อคณะกรรมการควบคุมอาคารพิจารณาความเห็นของเจ้าพนักงานท้องถิ่นแล้ว ให้เสนอความเห็นพร้อมทั้งข้อสังเกตต่อรัฐมนตรีเพื่อสั่งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศให้ประชาชนในเขตเพลิงไหม้ ทราบว่า จะมีการปรับปรุงหรือไม่ ประกาศดังกล่าวให้ประกาศไว้ ณ สำนักงานของราชการส่วนท้องถิ่นนั้นและบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่เกิดเพลิงไหม้

^๔ มาตรา ๕๙ ในกรณีมีการประกาศไม่ปรับปรุงเขตเพลิงไหม้แล้ว ให้การห้ามตามมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง เป็นอันยกเลิก

(นายอมร จันทรมบูรณ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ธันวาคม ๒๕๒๖